

అరణ్యపర్వము - జ్ఞాన ప్రథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీన్ద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేన్ద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, ద్వాత్రింశధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

కారణం తస్య దేహోఽయం ధాతుః కర్మణి వర్తతే ।
స యథా ప్రేరయత్యేనం తథాయం కురుతేఽవశః ॥ 32-23॥

తేషుతేషు హి కృత్యేషు వినియోక్తా మహేశ్వరః ।
సర్వభూతాని కౌంతేయ కారయత్యవశాన్యపి ॥ 32-24॥

మనసార్థాన్వినిశ్చిత్య పశ్చాత్ప్రాప్నోతి కర్మణా ।
బుద్ధిపూర్వం స్వయం వీర పురుషస్తత్ర కారణమ్ ॥ 32-25॥

సంఖ్యాతుం నైవ శక్యాని కర్మాణి పురుషర్షభ ।
అగారనగరాణాం హి సిద్ధిః పురుషహైతుకీ ॥ 32-26॥

తిలే తైలం గవి క్షీరం కాష్ఠే సావకమంతతః ।
ధియా ధీరో విజానీయాదుపాయం చాస్య సిద్ధయే ॥ 32-27॥

తతః ప్రవర్తతే పశ్చాత్కారణేష్వస్య సిద్ధయే ।
తాం సిద్ధిముపజీవంతి కర్మజామిహ జంతవః ॥ 32-28॥

కుశలేన కృతం కర్మ కర్తా సాధు స్వనుష్ఠితమ్ ।
ఇదం త్వకుశలేనేతి విశేషాదుపలభ్యతే ॥ 32-29॥

ఇష్టాపూర్తఫలం న స్యాన్న శిష్యో న గురుర్భవేత్ ।
పురుషః కర్మసాధ్యేషు స్వాచ్ఛేదయమకారణమ్ ॥ 32-30॥

కర్తృత్వాదేవ పురుషః కర్మసిద్ధౌ ప్రశస్యతే ।
అసిద్ధౌ నింద్యతే చాపి కర్మనాశాత్ కథం త్విహ ॥ 32-31॥

సర్వమేవ హతేనైకే దైవేనైకే వదంతు్యత ।
పుంసః ప్రయత్నజం కేచిత్త్రైధమేతన్నిరుచ్యతే ॥ 32-32॥

న చైవైతావతా కార్యం మన్యంత ఇతి చాపరే ।
అస్తి సర్వమదృశ్యం తు దిష్టం చైవ తథా హతః ॥ 32-33॥

దృశ్యతే హి హలాఽచ్చైవ దిష్టాఽచ్చార్థస్య సంతతిః ।
కించిదైవాద్ధలాత్కించిత్కించిదేవ స్వభావతః ॥ 32-34॥

పురుషః ఫలమాప్నోతి చతుర్థం నాత్ర కారణమ్ ।
కుశలాః ప్రతిజానంతి యే వై తత్త్వవిదోజనాః ॥ 32-35॥

తథైవ ధాతా భూతానామిష్టానిష్టఫలప్రదః ।
యది న స్యాన్న భూతానాం కృపణో నామ కశ్చన ॥ 32-36॥

యంయమర్థమభిప్రేప్పుః కురుతే కర్మ పూరుషః ।
తత్తత్స్వఫలమేవ స్యాద్యది న స్యాత్పూరా కృతం ॥ 32-37॥

త్రిద్వారామర్థసిద్ధిం తు నానుపశ్యంతి యే నరాః ।
తథైవానర్థసిద్ధిం చ యథా లోకాన్తథైవ తే ॥ 32-38॥

కర్తవ్యమేవ కర్మేతి మనోరేష వినిశ్చయః ।
ఏకాంతేన హ్యానీహోఽయం పరాభవతి పూరుషః ॥ 32-39॥

కుర్వతో హి భవత్యేవ ప్రాయేణేహ యుధిష్ఠిర ।
ఏకాంతఫలసిద్ధిం తు న విందత్యలసః క్వచిత్ ॥ 32-40॥

అసంభవే త్వస్య హేతుః ప్రాయశ్చిత్తం తు లక్ష్వయేత్ ।
కృతేకర్మణి రాజేంద్ర తథాన్యణ్యమవాప్నుతే ॥ 32-41॥

అలక్ష్మీరావిశత్యేనం శయానమలసం నరమ్ ।
నిఃసంశయం ఫలం లబ్ధ్వా దక్షో భూతిముపాస్నుతే ॥ 32-42॥

అనర్థాః సంశయావస్థాః సిద్ధ్యంతే ముక్తసంశయాః ।
ధీరా నరాః కర్మరతాః నను నిఃసంశయాః క్వచిత్ ॥ 32-43॥

ఏకాంతే నహ్యానర్థోఽయం వర్తతేఽస్మాసు సాంప్రతమ్ ।
స తు నిఃసంశయం న స్యాత్త్వయి కర్మణ్యవస్థితే ॥ 32-44॥

అథవా సిద్ధిరేవ స్యాద్ అభిమానం తదేవ తే ।
వృకోదరస్య బీభత్సోర్భాత్రోశ్చ యమయోరపి ॥ 32-45॥

అన్యేషాం కర్మ సఫలమస్మాకమపి వా పునః ।
విప్రకర్షణ బుధ్యేత కృతకర్మా యథా ఫలమ్ ॥ 32-46॥

పుథివీం లాంగలేనేహ భిత్త్వా బీజం వసత్యుత ।
ఆస్తేఽథ కర్షకస్తాష్ఠీం పర్జన్యస్తత్ర కారణమ్ ॥ 32-47॥

వృష్టిశ్చేన్నానుగృహ్ణీయాదనేనాస్తత్ర కర్షకః ।
యదస్యః పురుషః కుర్యాత్తత్కృతం సఫలం మయా ॥ 32-48॥

తచ్ఛేదం ఫలమస్మాకమపరాధో న మే క్వచిత్ ।
ఇతి ధీరోఽన్వవేక్ష్యివ నాత్మానం తత్రగర్హయేత్ ॥ 32-49॥

కుర్వతో నార్థసిద్ధిర్మే భవతీతి హ భారత ।
నిర్వేదో నాత్ర కర్తవ్యః ద్వావన్యో హ్యత్ర కారణమ్ ॥ 32-50॥

సిద్ధిర్వాప్యథవాసిద్ధిరప్రవృత్తిరతోఽన్యథా ।
బహూనాం సమవాయే హి భావానాం కర్మ సిద్ధ్యతి ॥ 32-51॥

గుణాభావే ఫలం న్యూనం భవత్యఫలమేవ చ ।
అనారంభే హి న ఫలం న గుణో దృశ్యతే క్వచిత్ ॥ 32-52॥

దేశకాలావుసాయాంశ్చ మంగలం స్వస్తివృద్ధయే ।
యునక్తి మేధయా ధీరః యథాశక్తి యథాబలమ్ ॥ 32-53॥

అప్రమత్తేన తత్కార్యముపదేశ్యో పరాక్రమః ।
భూయిష్ఠం కర్మయోగేషు దృష్ట ఏవ పరాక్రమః ॥ 32-54॥

యత్రధీమానవేక్షేత శ్రేయాంసం బహుభిర్గుణైః ।
సాంవైవార్థం తతో లిప్సేత్కర్మ చాస్త్రు ప్రయోజయేత్ ॥ 32-55॥

వ్యసనం వాస్య కాంక్షేతే వినాసం వా యుధిష్ఠిర ।
అపి సింధోర్గిరేర్వాపి కిం పునర్మర్త్యధర్మిణః ॥ 32-56॥

ఉత్థానయుక్తః సతతం పరేషామంతరైషణే ।
ఆన్యణ్యమాప్నోతి నరః పరస్యాత్మన ఏవ చ ॥ 32-57॥

న త్వేవాత్మావమంతవ్యః పురుషేణ కదాచన ।
న హ్యోత్మపరిభూతస్య భూతిర్భవతి శోభనా ॥ 32-58॥

ఏవం సంస్థితికా సిద్ధిరియం లోకస్య భారత ।
తత్ర సిద్ధిగతిః ప్రోక్తా కాలావస్థావిభాగతః ॥ 32-59॥

బ్రాహ్మణం మే పితా పూర్వం వాసయామాస పండితమ్ ।
సోఽపి సర్వామిమాం ప్రాహ పిత్రే మే భరతర్షభ ॥ 32-60॥

నీతిం బృహస్పతిప్రోక్తాం భ్రాతృన్నే గ్రాహయన్పురా ।
తేషాం సకాశాదశ్రౌషమహమేతాం తదా గృహే ॥ 32-61॥

స మాం రాజన్కర్మవతీమాగతామాహ సాంత్వయన్ ।
శుశ్రూషమాణామాసీనాం పితురంకే యుధిష్ఠిర ॥ 32-62॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
ద్రౌపదీవాక్యే ద్వాతింశోఽధ్యాయః ॥32 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

